

(המשך מעמוד 65)

מכה, או לסייע לה לשקם מחדש את חייה בלעדיו?

סדנה חשובה עסקה בפורנוגרפיה כא-לימות: כיצד שימוש בתצלומי אונס. מכות ושימוש בילדים לצורכי פורנוגרפיה מעורדים אלימות. סדנה אחרת: אלימות נגד נשים בשפה, בטיפוח, במדינה.

עוד סדנות: מעמדה של האשה הערב-ייה בחברה הערבית המסורתית ובחברה הישראלית: יחסן ועמדתן של נשים ל-מילחמה.

תוריד

את היד!

כרזת המחאה המרכזית של הכנס היתה: "החזירו לנו את הלילה". לכ-אורה, כותרת משונה. לא ברור בדיוק מה היא רוצה לבטא. בכיתות קטנות, שבהן התפזרו הנשים, הובהר הנושא. גם הנשים רוצות באפשרות ללכת באופן חופשי ב"לילה, מבלי להיות מטרדות על ידי צפירות של מכונות, שריקות, ופחד מפני התנפלות או אונס. לדעתן, נוגעת כותרת זו בכל השאלות המטרדות את האשה הישראלית. בסדנה, איך אנו מגיבות ל"אלימות", סיפרה כל אחת על מקרה פרטי שאירע לה.

אני באוטובוס דחוק וצפוף, משהו נדבק לי לשדיים עם המרפק. התחושה שלי - איך אונים. לא נעים להגיד בקול רם: סלק את הידיים מהחזה או מהישבן שלי! את חושבת: אולי זה רק נדמה לי? אולי זה רק מקרה? הסתובבתי וצעקתי: תוריד את היד. תגובתו: שקרנית, זה הדימוין שלך.

גבר, עוקב אחרייך. אין אף אחד ברחוב. שעת ערב, מה לעשות? הטרדות של בוס, איך להגיב? הוא ניגש לשן לי בחולצה הסתכל פנימה. לכן אני הגעתי במונית, ישבת לי ליד הנהג. אני מביטה, ופיתאום מגלה שהמיכה נסיעים שלו פתוחים. מה לעשות? זה ש"ייתני בדרך לכאן, נתן לי ביטחון. אז פתחתי עליו את הפה ודרשתי שיסגור מייד את המיכנסים. תשובתו: 'חם, חם' או מה צריך לעשות?"

מישהי מציעה דרך לפיתרון. היא מספרת שבפאריס התארגנה קבוצת נשים והן שרקו לבחורים ברחוב. הן ניגשו לבחור רים בבתי הקפה ושאלו: אפשר לישב לידך? צבטו בישבן של גבר ברחוב. זה היה מיבצע גדול שקיבל כיסוי בעיתונות - וזה השפיע.

בסדנה, אלימות במישפחה שוטחת אשה מוכית את שעברה, עד שהצליחה להיפרד סופית מבעלה האלים: "הגישה המסורתית אומרת: אשה אוהבת שמרביצים לה. וכי רבנות משכו אותי בלך ושוב, בשביל 'שלום בית'. האשה, לא ממוצא מיוזחי ולא משיכבה חברתית נמוכה, המשיכה: 'צריך להפיץ שמרביצים לנשים לא רק מרוקאים. זה גם בכרמל בחיפה וגם פרו פטורים'.

הסמינר, נשים במילחמה נפתח בשאי לה: "האם אנחנו צריכות לתת את הידע שילדי קיימתי שמונה ישנו בשקט בלילה, וילדי צברה ושאלו לא? יש לשרש מן היסוד את התפיסה הזאת של: 'מגיע לי ולך לא', גורל הנשים והילדים בלבנות צריך לעניין ולהדאיג אותנו. עלינו לגבש עמדה לגבי המילחמה. לא ייתכן לאפשר שמילחמה כמו האחרונה תפרוץ, ואנו נישאר פאסיביות מתוך הגישה של 'אנו נשים, מה אנחנו יכולות לעשות?' אנו יכולות לעשות הרבה. יש לנו בעלים, אבות וילדים בצבא."

בסמינר שהוקדש לאשה הערבית סיפרה אפנאן עלי (25) מעכו, לומדת לתואר שני מתמטיקה בטכניון. הדיכוי של האשה הפלסטינית הוא משולש. גם פוליטי - על היותה פלסטינית, גם חברתית - היא כוח עבודה זול, וכאשה בתוך החברה הערבית.

"החברה הערבית", אמרה אפנאן, "כי-שהבת חזקה מדי ויש לה אישיות עצמאית. היא מצליחה לפרוץ ולצאת החוצה. אך כשהיא מהססת, האבא יכול לכי-בול אותה ולהכות אותה בנימוק של כבוד המישפחה. המכנה המשותף לכל יתר הי-נושאים שנדונו בכנס, היה הרצון לשאוף ולחזור לתדמית אחרת.

כשהחל מיצעד הנשים ברחובות חיפה, אחמו להו הגברים וניחכו. כסיומה הם עיינו בכובדראש בדפים החולקי להם. נשים נרשמו לקבל חומר הסברה. שוש מיימון

הזמרת עיריית בולקא (משמאל) גירשה

מדירתה חבורת לסביות, שהיו פרושות

המסיבה היתה בעיצומה. יותר מת-ריסר נשים, ועימן כחצי תריסר כל-בים, הפכו את הדירה מספר 5 בבניין

גירוש

הלסביות

רי דירתה השכורה - כך היא סיפרה בתצהירה - לאחת מידידותיה הטובות. היתה זו מזל חמדי, לסבית תל-אביבית. מזל קיבלה את רשותה של עיריית לשכן בדירתה גם את חברתה לחיים, טליה לוי.

בין הצדדים - עיריית מזה ומזל וטליה מזה - לא נערך כל הסכם פורמאלי. אך שתי הנשים ששיכנה עיריית בדירתה היו, למעשה, דיירות-מישנה. הן הסכימו, בעל-פה, לשלם לבולקא דמי שכירות, את הל-קן בהוצאות, באגרות ובתשלומים שונים.

בולקא במסיבה של נשים וכלבים

סידרה מאורעות מוזרה עברה על שלושת הדיירות של הבית שבכיר-מלכיים-ישראל 13. עד אפריל '81 חיו השלוש בשלווה ובשקט. לפני כשנה וחצי בערך, נפרדו שתי בנות הזוג, טליה ומזל, ונסעו לאר-צות-הברית. מפעם לפעם נהגו לחזור לארץ, ולהביא לדירתה של הזמרת בולקא את בנות-הזוג החדשות שלהן.

אחרי חודש חלטה עיריית בולקא ונאלצה לעזוב את דירתה, כדי לקבל טיפול רפואי בביתם של הוריה.

ב-30 בספטמבר השנה חזרה טליה לוי מארצות-הברית ועימה באה לדירה תיירת הולנדית. הלסבית ההולנדית ניהלה חיים אינטימיים עם חברתה של הזמרת. עיריית בולקא טענה, בבקשה שלה לבית-המישי-פט, שההולנדית והחברה הישראלית שלה,

בולקא בחופעה מסיבה רועשת

שבכיר-מלכיים-ישראל 13 לאטרקציה של כל השכנים. הבשורה על השימחה עברה מפה לפה, ומשכן לשכן: "תלכו מהר לראות איזה מסיבה עושות הלסביות בדירתה של עיריית בולקא. אפשר לראות אותן מחדר-המדרגות, הדלת לא סגורה. יש שם נשים וכלבים ביד. ואיזה רעש! הנשים צור-חות והכלבים גובחים..."

השכנים השמרנים לא ידעו כיצד להת-יחס לתופעה. חלקם ועמו, חלקם גבוכו.

השכנים השמרנים בבניין

לא ידעו כיצד להתייחס לתופעה

אחרים העירו הערות גסות, "מדוע הביאו כלבים? זה במקום גברים", התלוצץ אחד מהם. "הכלבים שומרים על הנשים". דיירי הבית לא נהגו מהמסיבה. הם קראו לזמרת עיריית בולקא, ששכרה את הדירה, וביקשו הסברים.

עירום חלקי

הזמרת ביקשה לצאת מהפרשה בצורה מכובדת ככל האפשר. היא פנתה ל-בית-מישפט השלום בתל-אביב וגוללה את האחריות על שתיים מחברותיה. במרס 1981 השכירה בולקא אחד מחד-

הלסביות

נהגו להתעלס בפרטסייה, ולהתהלך בעירום הלקי - דבר שהפריע לבעלת-הבית. אך זה לא היה עדיין הכל. ב-13 באוקטובר אירגנה טליה לוי, מסי-בת נשים, שבה השתתפו 15 חברות. הן הקימו רעש והביאו לדירה גם את הכלבים שלהן. קולות השימחה שעלו ממסיבת הנ-שים ונביחות הכלבים שלהן, הפכו - לדבריה - למטרד לכל דיירי הבית. הזמרת ציינה, שדרשה מחברתה להפי-סיק צורה זו של בילויים בדירה, אך זו זילזלה בה. אז, פנתה עיריית בולקא לבית-מישפט, וביקשה צו-ביניים, שיאסור את מסיבות-הנשים בדירה שלה.

נשים אחרות

עיריית בולקא היא צעירה יפה מאוד, בעלת גוף חטוב, באמצע שנות ה-20 שלה. היא התפרסמה בעיקבות השיר מונה ליוה, שחיבר עבורה עורך-הדין של הבר-מה, יואל ריפל, בתחרות לבחירת השיר שייצג את ישראל באירוויזיון.

ואילו הזמרת הצעירה בקשה לצאת מהפרשה בצורה מכובדת

השיר מונה ליוה לא זכה במקום של כבוד בתחרות המוקדמת, אך עיריית בולקא תפ-סה בזכותו מקום במפת הבידור הישראלית. הזמרת בעלת פני מלאך הופיעה ומן-מה בבית-הזוג בדיונוף, אך לא הצליחה במ-יחד. היא אוהבת ללבוש מיכנסי גינס, להופיע במסיבות ולהיראות בתברת אנשי בוהימה.

עורך-הדין יואל ריפל, שכתב את המלים לשיר של עיריית בתחרות לקראת הי-אירוויזיון, הוא גם הפרקליט שבאמצעותו הגישה הזמרת את בקשתה לבית-המישפט. ריפל סיפר, שאסר על הזמרת לשוחח עם עיתונאים, "הדבר עלול להזיק לנו בבית-המישפט", טען הפרקליט. "אני מבין מה אתם רוצים לשאול את עיריית בולקא", אמר לעיתונאים, "לכן אנו לא מעוניינים בפיסוס".

שופט השלום דויד ברי-אופיר נענה לב-קשת הזמרת וציווה, במעמד של צד אחד, לאסור זמנית את מסיבות הנשים הלס-ביות בדירתה של עיריית בולקא. לא ברור מדוע חגיגות הנשים הלסביות מהוות מטרד יותר מאשר מסיבות של גברים או מסיבות מעורבות. אך יתכן כי הזמרת רצתה להעניש את חברתה, טליה, אחרי שהפרה את הבטחתה שלא להביא לדירה נשים אחרות.